

1 Vakorinto, 1-3

A. MANGHENELO

Nhloko mhaka nkulu: Christian conduct

Siku ro tsariwa: A.D. 55

Mutsari: Pawulo

Ndzawu: Efesa

Nkomiso:

1. Pawulo i le riendzweni ra yena ra vunharhu, a ri karhi a dyondzisa a Efesa(Dorapa leri ri nga eka tiko leri namuntla ri tiviwaka tani hi Turquia).
2. I amukela mahungu yo kala mangatsakisi lawa mahumaka eka hlengeletano ya le Korinto, laha a simekeke kereke malembe manharhu ndzhaku
3. Lava rhumiweke va vula leswi:
 - Kuna mintlawa, ku lwetana, na ku vubihi eka miri wa Kreste.
 - Hlengeletano nakambe hi na swivutiso leswo tala mahelani na Mutchato, kutshikana, kudya swakudya leswi humeseriweke swikwembu swa hava, timhaka ta ku gandzela, na ta ku pfuka ka miri.
4. Korinto a ku ri doropa lerikulu etikweni ra Grecia(Va-Grika),laha vanhu va tinxaka to hambana-hambana ni matiko yo hambana-hambana a va ta kona ku ta endla mabindzu ya vona.A vanhu va kona a vari va matiko(Vahedeni),naswona vapfumeri vo tala a va huma eka rixaka ra vona.Kutani a va tshikeleriwa hi ntumbuluko wa vona wa khale eka ta mahleketelele ni maendlele ya swilo,naswona a va tshikeleriwa hi vanhu lava a va hanya vutomi byo biha etikweni leriya.Hi thlelo ro twisisa evhangelu no hanya yi yona,switikomba kahle leswaku vo hanya ntsena a va twisisi nchumu leswaku a masungulo ya swilo leswi hinkwaswo i ku titsongahata,lirhandzu na ku endla ntirho eka Xikwembu na Vanhu.
5. Ku fana na Muxe loko a tsale leswi Xikwembu xi n'wi leriseke swona mayelano ni tiko ra xona leri humeke etikweni ra Vuhedeni a Egipta, Pawulo na yena tani hi nandza wa Xikwembu, a tshinya ni ku komba ndlela eka ntlawa lowu wa vapfumeri lava kutsuriweke evukhumbini bya ntumbuluko wa le Korinto.

B. PAWULO A XEWETA HLENGELETANO

(1:1-9)

1. **Ku suka eka Pawulo loyi avitaniweke ku va Muapostola wa Yesu Kriste.**
 1. Loyi a vitaniweke hi Yesu ku va loyi wo hlawuleka ku fambisa mahungu ya yena.
2. **Eka vahlawuriwa la va nge e Korinto.**
 1. Vanhu la va vitaniweke, ku va na xinakulobye na n'wana Xikwembu Yesu Kriste.

2. Hambi leswi va nga na swidyowo evuton'wini bya vona,tani hi vanhu ,va sasekile emahleni ka Xikwembu naswona i va risima.
3. **Titswalo ni ku rhula swi va na n'wina ...**
 1. Ku nga ri ku navelela ntsena.
 2. Lawa i marito lama huhuteliweke hi Moya lowo Kwetsima,l ama endlaka leswaku matimba ya Xikwembu ma xikela vanhu na ma huma exiluvweni xa xona,ni leswaku ku ta hetiseka leswi tsariweke eka rito ra xona.
 3. Loko va ma hlaya, a timbilu ta va le Korinto ti ta kuma ku wisa, nilswaku ti tilulamisela ku amukela dyondzo leyi landzelaka.
4. **Ndzi khensa Xikwembu xa mina ...**
 1. I Khensa Xikwembu hi tinyiko hinkwato ta moya leti va ti kumeke eka Krete hambu leswi ti nga si ki vonaka evutonwini bya vona.
 2. Loko a nge se vulavula hi sidyoho swa hlengeletano, Pawulo a languta eka Xikwembu lexi nga ni nhlamulo.

C. KU AVANA HIKWALAHO KA VURHANGERI

1:10-16 (languta na 3:1-8)

“Ndzi wa Pawulo, ndzi wa Apolosi, ndzi wa Kefasi”

1. Landza yena loyi a vambiweke hikwalaho ka wena, ku nga ri lweyi a kubwelaka ta xihambano.’
2. Landza mahungu ku nga ri mutwarisi wa wona.
3. Gandzela vito ra loyi a ku poniseke, ku ngari loyi a ku khuvuleke.

D. EVHANGELI YA KU PONISA YI SUNGURIWILE HI VUTLHARHI BYA XIKWEMBU.

1:17-2:16

1:18 Dyondzo ya xihambano i vuhunguki eka lava lovaka,kambe i vutlharhi eka lava ponisiwaka

1:21 Hikuva evutlharhini bya xona,Xikwembu xi endlile leswaku vanhu va misava,hi vutlharhi bya vona,va tsandzeka ku xi tiva,kambe hi ku yingisa rito ra Xikwembu loko ritwarisiwa kutani va pfumela.

1:22 Vayuda va kombela mahlori,Vagrika vona valava vutlharhi leswaku va ta kota ku pfumela,vona lava va lava miehleketo yintshwa ya vumunhu.(masungulo).

1:23 A hungu ra Kriste la vambiweke,la nyikiweke ku ponisa vanhu,i ribye ra xikhunguvanyiso(Khunguvanyisaka) eka Vayuda ni vuhunguki(Vuphukuphuku) eka Vagriki.

1:24 Eka lava ponisiwaka(Vayuda kumbe Vagriki)Kriste i matimba ya Xikwembu ni vutlharhi bya xona.

1. Makungu ya ku vuyekerisa munhu ni Xikwembu ma huma eka xona,ku nga ri ka miehleketo ya yena.

2. A swi yi tsumbuliwa hi munhu loyi a hleketaka ngopfu, munhu i yo hlavuteriwa swona hi Xikwembu.
3. Rifu ra Kriste ni ku pfuka ka yena swi komba matimba ya Xikwembu-xiswikotike ku nyiketa n'wana wa xona leswaku a dlayiwa, kambe xi tlhela xi n'wi vuyisela eka xona hikwalaho ka matimba ya xona lamakulukumba.
4. Vukulu bya makungu ya Xikwembu (Vutlharhi bya tilo) lama humaka etilweni ya ku ponisa munhu, ma kombisa ku hlawuleka ka vutlharhi bya xona.
5. Hikokwalaho, Xikwembu xi fanele ku amukela ku dzuneka hinkwako, ku nga ri munhu.
6. Naswona loko hi ya emahleni ni hungu leri ra ku ponisiwa, ko tala Xikwembu xi tirhisa vanhu va swiyimo swo soleka, vo kala va nga dyondzaka, leswaku la va dyondzeke va hlamala, kutani va kokiwa hi hungu ra kona ku nga ri va twarisi va rona.

2:1-13

1. A xikongomelo xa hungu ra Pawulo eka Vakorinto, a xi ri xa evhangeli leyi a i tshame eka mhaka ya ku vambiwa ka Kriste.
2. Loko a ri kari a va byela mahungu lawa, a va yingiseri va yena a va kota ku tsumbula ku tsana ka yena ka vumunhu, ku tchava ni ku rhurhumela, kambe hambiswiritano, ha swi tiva leswaku eka Pawulo a ku ri karhi ku khuluka matimba ya ku khorwisa ni ku hanyisa lavo tala.

2:14

A munhu loyi a nga riki na moya (wa ntumbuluko), a nga amukeri(kumi) swa moya wa Xikwembu, hikuva eka yena i vuhunguki; wa hluleka ku switwisisa.

1. A munhu loyi a nga tswariwangiki ra vumbirhi, a nga na Moya wa Xikwembu endzeni ka yena leswaku wu n'wi hlavutela ntiyiso lowu hinkwawo. A munhu wa nyama a ti hlamulela timhaka ta yena hi matimba ya nyama, hi ku tirhisa matlharhi ya yena, vutlharhi bya makungu ya yena, ni ntamu wa male ya yena, ni ndhuma ya yena etikweni. Swa koteka eka vanhu va muxaka lowu, leswaku va hleketa leswaku leswi swi ta va nyika vutomi lebyi nga heriki ni ku kuma ku amukeriwa hi Xikwembu hi ku tirhisa swona.
2. Eka yena a xihambano na Kriste loyi a feke i swilo leswi swi nga riki na ntiyiso, a swi vona swi ri xikhunguvanyiso ni ku sivela vanhu leswaku va n'wi endlela leswi a swi a swi lavaka. Loko a rhambiwa ku ta nyikela leswi a swi tshembhaka, matimba ya yena, mali ya yena, ni vudyondzeki bya yena leswaku swi lawuriwa hi Yesu, leswaku yena a va loyi a tsaneke ku fana ni xihlangi lexi nga swikotiki ku ti pfuxa hi xoxe, a rilela Xikwembu leswaku xi n, wi ponisa, eka yena, swi languteka o nge i vuhunguki. Eka yena i ndlela ya ku ya ekuloveniku nga ri vutomi.
3. Kuva a kota ku twisisa ntiyiso, Xikwembu xi fanele xi tchela ku vonakala embilwini ya yena leyi nga munyamani, ku fana ni loko xi hambanise ku vonakala ni munyama lowukulu eku tumbuluxeni ka xona tilo ni misava hi siku ra ku sungula. Xikwembu xi fanele xi vula emoyeni wa yena xi ku: "A ku ve ni ku vonakala" Hikona a kotaka ku twisisa mhaka ya xihambano xa Kriste tani hi ndlela yo ya etilweni, kutani a sungula ku phaphama a vona ku vonakala. A Moya lowo Kwetsima wu sungula ku voninga

mbilu ya munhu,wu nghenisa rivoningo ro ringana emiehleketweni ya yena leswaku a kota ku sungula ku twisisa hungu leri ra ku ponisiwa.Kutani ke,loko munhu loyi a tsubbula leswaku a ku amukela hungu leri swi cinca vutomi ba yena,a sungula ku vonaka a ri la tsaneke ku fana ni xihlangi,a hlangana na ni ntshikelelo wa vutomi lebyi a a ri ku byi hanyeni,ko tala a languteka o nge a ta tlhelela endzhaku.

E. KU TWISISA MAYELANO NA MATIRHELE YA KEREKE

(3:1-4:5)

1. A kuva kereke yi va leyi hetisekeke, yi fanele yi va ni ku twisisa loku hetisekeke ni ku endla leswi Xikwembu xi swi lavaka mayelano ni ku aka mfumo wa xona.
2. Hambiswiritano ,a kereke leyi,a ya ha li eka xiyimo xa vuhlangi.A n'wana loyi wa ha ku velekiwaka a nga swikoti ku ntxakuna ni ku minta leswi tiyeke,a swakudya swa yena i ntswamba ntsena.U ngo kota ku vona ku kula ka n'wana hi muxaka wa swakudya leswi a swi dyaka .Hi ndlela leyi,hi kota ku tsubbula leswaku a vafumeri lava, a va nga ri ku dyeni ka swakudya leswi tiyeke hi mpfhuka wa malembe manharhu,hi swi tsubbula hi mhaka ya ku kala ku twisisa ni ku kala va nga hanyi leswi rito ri vulaka swona.
3. A ndlela leyi va hleketeka ni ku endla swilo ha yona i ya nyama, leswi vulaka leswaku Pawulo a a tiyimisele ku va hlamusela swilo swimbirhi leswi landzelaka. A mukreste i fanele ku tshemba Xikwembu leswaku xi n'wi minkateko ya yena ku nga ri eka murhangeri.

3:1-5 (languta 1:2)

“Mina ndzi landza Pawulo,Mina ndzi landza Apolos,Mina ndzi landza Petro,kasi Mina ndzi landza Kriste”

Hikuva loko mavondzo ni ku holova swi ri kona exikarhi ka n'wina swikomba ku tsongahala emoyeni.

Hikuva vona va ha hanya hi ku navela ka nyama.

1. Loko Pawulo a va siyile, a va ha an'wa ntswamba hi xiboddelana, kambe ni sweswi endzhaku ka malembe manharhu, a va ha ri na xiboddelana xa ntswamba va karhi va an'wa. A swi tikomba hi ku avana loku a ku ri kona exikarhi ka vona;un'wana a yimela ku anwa eka xiboddelana xa Pawulo,un'wana ka xa Apolosi kasi unwana eka xa Khefasi.
2. A va nge se huma matinyo ya le moyeni, hikokwalaho a va tsandzeka ku dya nyama ya ku twisisa leswaku Xikwembu hi xona n'winyi wa minkateko hinkwaho ni leswaku a munhu a tirha ku kota xibye ntsena, lexi Xikwembu xi tchelaka eka xona ntswamba kumbe swakudya leswi tiyeke, ku ya hi ntanga ya loyi a fanelaka ku dya. Swi na risima ku tiva muxaka wa txikirhi leri u phuzelaka eka rona tiya,lewaku ,i ra ku basa,rihlaza kumbe xitshopana(Amarelo)?
3. Dyondza ku nyika risima ni ku tiphina hi muxaka wa tiya, ku nga ri hi matshamele ya loyi a ku nyikaka tiya. I ntiyiso leswaku van'wana vasweki va antswa eka van'wana,kambe loyi a nga ni moya wa Xikwembu,a dyondza ku teka swa risima eka musweki yoloyi wo kala a nga hetisekanga,ku nga hungo leri a fanelaka ku namarhela ka rona ku nga ri loyi a tisaka hungu.

3:6-8

Ndzhwalo wa nandza wa Xikwembu:

“Mina ndzi byarile, Apolosi a tcheleterile, kambe i Xikwembu xi mirisaka”

1. A malandza ya n’winyi wa nsimu a va na matimba yo endla lewsaku mavele ma mila; Swi tano ni nandza wa Xikwembu, na yena a nga na matimba yo endla leswaku mupfumeri a kula emoyeni, a matimba lawa a vaka na wona ma huma eka
2. Xikwembu. Hikokwalaho, I vuphunta ku langutela eka yena, leswi nga riki eka vuswikoti bya yena lewsaku a ku nyika. Xikwembu a xi nyiki u’ nwe risima xi tsona u’ nwana eka la byalaka ni la tcheletaka.
3. A ntiro wa malandza i wa ku byala ni ku tcheletela kutani a hakeriwa ku ya hi leswi endleke swona.

3:9-17

1. Ndzhwalo wa vafumeri ni vatirheli:
 - Hi vumbirhi bya vona va ringanisiwa ni vuaki byo karhi kumbe tempele.
 - Masunguloya kona i Krete. (3:11)
 - Muaki un’wana na un’wana a fanele a va ni vukheta eka switirhiselo swa ku aka, a nga va golidi, siliver, maribye ya nkoka, timhandze, madaka kumbe mabyanyhi.
 - Hi siku ro avanyisa a ku tiya ka ntirho wa yena kuta kamberiwa hi ndzilo.
 - Loko leswi akiweke hi munhu loyi swi tiyile u ta amukela hakelo.
 - Loko ntirho wa kona wu tshwa u ta pfumala hakelo.
 - Loko a ri yena u ta ponisiwa, kambe swi ta endla o nge na yena u hundze hi le ndzilweni.
 - Loyi a hahlulaka(onhaka) tempele ya xikwembu xi ta n’wi hahlula(onha) na yena, hikuva tempele ya Xikwembu yi hlawulekile, kutani n’wina mi tempele yoleyo.
2. A muaki a nga voniwa tani hi munhu loyi a tiakelaka vutomi bya yena kumbe murhangeri loyi a Akaka vutomi bya kereke.
3. Hi vumbirhi bya vona, murhangeri ni mupfumeri, va fanele ku hlengele va aka tempele ya Xikwembu.
4. Hi mahanyelo ya vona layo biha, ya vuoswi a va li ku hahluleni ka kereke, leswi hi ku vona ka Pawulo a swi ta va yisa eku khatisiweni loko tchavisa ngopfu swinene hi Xikwembu.

3:18-23

Ku katsakanya ka dyondzo:

1. Un'wana na un'wana a a hlayise leswi a dyondzisiwke swona, ni ku fularhela tidondzo to hamboloka, hikuva lebyi hi byona vutlharhi bya Xikwembu.
2. Wena a wu munhu wa Vurhangeri va, Kambe vona iv a wena wena (hikuva Xikwembu xi ku nyike vona leswaku va va xipfuno xa wena eka vutomi lebyintshwa lebyi u byi amukeleke).
3. Kasi loko a ri wena u wa Kriste, na yena i wa wena.
4. A xa ku sungula lexi rito ri xi tisaka a hi ku tlakusiwa ka wena, kambe ri tisa ku tlakusiwa ka vudumo bya Xikwembu. Alelua.

//////////